

Womhaj Bóh!

Czisko 5.
3 feb.

Lětnik 5.
1895.

Szerbiske njedzelske kopjenka.

Wudawaju so kóždu sobotu w Šmolerjez knižničisczjetni w Budyschinje a šu tam dostać sa šchtwórtlětnu pschedplatu 40 np.

4. njedzela po tšjoch kralach.

Cf. 5, 1. 2.: Czincze teho dla po Bosy, jako lube džeczi, a khodźce w lubosczi, jako tež Šhrystuš naš je lubował a je šo šam sa naš podał, sa dar a wopor, Bohu k šlódkemu wonjenju.

Je hižo wulka wěz, hdyž rěka w liče na Hebrejskich (13, 17): Pošluchajće waschich wuczerjow a czincze po nich. Pschetož šchtó njeczuj, so je czežko khodźicž sa stopami tych, kiž šu nam w wuczbje a w žiwjenju snamjenja. Šisheče wyschische je kónz wotknjennj, hdyž šwjaty Pawol (Fil. 3, 17) nam pschowoła: Khodźce sa mnu, lubi bratsja! Pschetož šchtó by chzyl šo šwažicž, tež jenož šebi na to myšlicž, šo móžemy Pawolej, wušwolenemu gratej, runi byč. Woboje pak khodźenje sa pucžemi našchich wuczerjow a na wojeřskich ščežkach Pawolowych, šchtó je to pornjo napominanju našeho teksta: Czincze abo khodźce po Bosy! Šso njemóžne šda, šo bychmy po Bosy khodźicž móhli. Wón je wěczny, my šmy proch, wón je šwjaty, my šmy hrěšchnizy. A tola dyrbinj a móžemy khodźerjo sa Bohom byč. Pschetož hižo w špocžatku štwori Bóh tón Anjes człowjeka po šwojim snamjenju a tón Anjes Jesuš je pschischol, šo by wón šhubjene snamjo Bože w naš wobnowil. Duž našch šbóžnik praji: Šchtóž chze mój wuczomnik byč, tón khodž sa mnu; a w khodźenju sa Šhrystušom, kotrež je tež khodźenje sa Bohom, wobsteji naše žyłe šchescžijanste žiwjenje. Jenož telko šmy na Boha podobni, telko šmy wěrní šchescžijenjo. Šo pak njebychmy na nje wěšče licžili, ale wěšče wjedželi, w czim mamy po šwojim Bosy czinicž, pschistaji šwj. Pawol

po našchim tekče: Czincze po Bosy jako lube džeczi. Šchtó wón k tym mēni? Šdyž nan praji: Ša mam lube džeczi, dha dyrbi to tak wjele rěfacž, šo ma wón dobre džeczi. Wopomnimy-li to, cžeho dla šu wone tak lube, dobre džeczi, dha pošnajemy bóršy: Teho dla, dokelž šu wot nana w lubosczi wotcžehnjene a k luboscžu wobdarjene. Šunje tak to Pawol mēni. Šmy wot Boha lubowane džeczi. Štam je šo šmilnosč dostala, kotrejež hódni nješmy, pschetož wschaf njeje nicžo hacž luta luboscž, kotraž Božu wutrobu napjelni. A tale jeho wěczna bójška luboscž je šo w jeho jenicžkim narodžonym Ššynu Jesužu Šhrystužu šjewila. Pschetož šchtó je tónle našch šbóžnik sa naš czinič?

Wón je naš lubował a je šo šam sa naš podał sa dar a wopor Bohu k šlódkemu wonjenju. Wschaf wěmy, kač šmy psches šwój hrěch psched Bohom hroša, kač mjeno hrěšchnikow psched tym Anjesom šmjerdži a kač tón Anjes psches profetu praji: Ša nochzu ponuchacž do wascheje šhromadžisny. Šněk pak dyrbi byč, kač pschi Moachowym woporu: Bóh tón Anjes dyrbi czinicž šlódke wonjenje, šo šmy my šli hrěšchnizy šako lubošni psched nim a šo šmēmny šako špěwacž. Bóh ma na naš špodobanje. To šo štanje, hdyž našch luby Anjes Jesuš da na šchizju šwoju drohu krej sa naš pschelecž. Tale šchizowana luboscž, kotraž naš Bohu špodobnych czini, šteji psches šwědcženje šwjateho Ducha, psches přėdowanje ewangelijske, psches šngel šakramentow, w džecžazej wěrije šapschijata, šwěczaza psched našchej dušchu. Šaž šwětkka jošnu, czoplu šlónčžnu pruhu do šebje nuts pije, tak pijemy my w wěrije a modlitwje wošchewjaze pruhi šbóžnikoweje luboscže do šwojeje wutroby.

Alle kat nētk kwētk w swojej psychnej barbie doštate kwētko wu-
 hwēczi, tak njednrbu našche žiwjenje w khodzenju po Bošy ničō
 druhe wobhwēdczicz a žadnu drubi plōd njesč hacž lubošč k našchim
 bratram. Khodžicz w luboščzi, to je słowna wēž w khodzenju po
 Bošy. Pšchetōž Bōh je lubošč a sčtōž ma jcho lubo, tōn je šo wot
 Boha narodzil, a sčtōž w luboščzi khodži, tōn čini Boži šamšny
 prawy skutk. To pak šebi prajmy: w luboščzi khodžicz, to nje-
 rēka dženša lubowacz a jutije hidžicz, dženša bližšcheho njesč mōž
 a jutije jcho wotstōrczicz, ale sčtōž w luboščzi khodži, tōn njechodži
 nihdy won do kwēta bjes wōczka, kotrež na bližšchim štajnje dobre
 widži a namaka, bjes wucha, kotrež pšchezo wērnošč šwešeli, bjes
 ramjenja, kotrež šo kōždu hodžinu k čžerpjenju khili, bjes ruti,
 kotraž je hotowa, kōždemu pomhacz a šlužicz. Š krotka, lubošč
 je Božich džēczi broń, w kotrež wone khodža, jich wšchēdne džēlo
 a pucz žiwjenja, po kotrymž kroczel ja kroczelu ja šwojim Bohom
 a šbōžnikom pšchezo šwērnišcho a šwēdomišcho khodža.

Lubošč, ty šy ja mi je dała
 Do šmjercze šo we čžaju;
 Lubošč, šbōžnošč nje je mała,
 Kotruž ja nētk doštanu.
 Lubošč, ja šo poddam čzi,
 Čžu twōj wostacz wobštajnje.

Thirja, abo wabjaza mōž kšhija.

(Potracžowanje.)

W tajnim šmyšljenju wōn na šwoje kublo na kraju pšchindže.
 Prēnja nōž, kotruž tam pšchebu, bē jara njemērna. Wōn nje-
 mōžesche žaneho španja namakacz. Žeho myšle khodžachu tam a
 šem, kaž njemērne morjo. Žene šłowo wōn njemōžesche wotbnež,
 kotrež bē, jako bē jemu Thirja pošleni ras i biblije čžitaka, šo
 jemu i wulkej mozu na wutrobu lehnulo. To bē to šłowo:
 „Woni budža widžecz, toho šu kalali.“ To šłowo jemu pšchezo
 pšches myšle khodžesche. Pak špominasche wōn na Žesufowe
 čžerpjenje a bē se šwojimi myšlemi na Golgatha pod kšhizom.
 Pak pšchindžechu jemu do myšle jcho hidžaze rēče a kleeža
 pšhecžiwō kšhizowanemu. Wōn pošna šo ja jara nješbožowneho
 čžlowjeka. Šchto budže šwēt wo jcho džowzy prajicz a šchto wo
 nim prajicz; by-li šo wōn tež k kšchēsčžijanjtu wobrocžil, to wšcho
 šebi wōn pšchemyšlowasche. Š temu pšchindže jcho špominanje
 na lubu mandželstu a na jejne pošlenje šłowa. Wōn bu žyle
 šatorhnjeny a hnešasche šo, šo bē pšhecžiwō šwojej džowzy tak
 njehki byl a jej wotpušchēžil, jašo pšched njeho štipicz a wo
 Nazarenškim k njemu rēčecz. Na ranje šapadže wōn do njemē-
 neho drēmanja a do puštych šonow.

Žako wōn wotucža, šwēčesche šłōnzo wješeleho nalētneho
 dnja jašnje do jcho štuy. Alle w jcho wutrobje nje bē žana
 šłōnčžna jašnošč. Žemu šo šdāsche, šo w pōdłanškej jstwe šwoju
 šžowku šhijchi; klinešesche jemu kaž modlenje. Štanwšchi šo wōn
 dwoju domjazu šuknju woblecže a džēsche k njej. Kaž bēsche
 šebi myšlit, tak bē. Wōn namaka Thēršu na kolenach w modle-
 nju. Wona bē wšcha wješela panyla. Njane nalētnje ranje bē
 jeju wješelosč hiešče bōle pošbēhnulo. Čžishe bē k nanowemu
 kōžu pšchistupila, a jako bē pytnyła, šo wōn hiešče spi, bēsche šo
 w pōdłanškej jstwe se šwojim „Nowym Testamentom“ pošhnyła.
 Šutrownu historiju wo Marji Madleni w Žosefowej šahrodže bē
 šebi pšhecžitaka a mērnny poštrōw žiweho šnješa w šwojej wutro-
 bje šhonila. Škōnčžnje bē šo pšched tym šnješom k modlitwje
 pošlaknyła a šo wošebje ša šwojeho nana modliła, šo by šo
 škōnčžnje k wērje pšhecžišchēžal. Tu wōn njenadžizy jaštupi a
 namaka ju na kolenach. Wješela jemu wona šwoje dobre ranje
 w džēcžazej luboščzi napshecžiwō pšchinješe a jcho potom na štol
 šadži. Šnydom pak šo na jcho šmorischēžene woblicžo dohlada;
 ach, tak rad budžišche wutrobne lubowanemu nanej to šbōžne
 hnuče pošpšchala, kotrež jeju wutrobu pjelnjesche. Wona štupi
 šo i nim k blidu. Wōn pšchimny ša wotewrjennymi knihimi. To
 šłowo, kiž bē jcho w nozy tyšchilo, padže jemu hnydom do woczow:
 Woni budža widžecz, toho šu kalali. Wōn bu hnuty. Luba
 Thirja, njewjedžizy, šchto šo w jcho šmutskownym šta, wopšchimny
 nana i žylej šwojej luboščzu a rjekny w šwojej wērje jemu do
 woczow hladajo: Nje je wērno, luby nana, ty wērnišch tež do tuteho
 kšhizowaneho Žesufa? Tuto praščenje padže kaž wohenjowa
 šchtra na pōlver. Šnydom štrāsčne plōmjo wudyr. Šnēwnje nan
 džowku i wotmachom wot šo štorčzi, pšchimny ša tu woczinjenu
 papjerku a wutorže ju, čžišny knihi do kuta a tšchepjetasche na
 žylym čžele. Na naštrōženu Thirju wōn i hnešnym wokom po-

gladny, jcho hubje ržesčtej. Šotom wōn šakšiwasche: „Šoflate
 budž to njenu“ — a w tym padže na šemju, jako budžišche jcho
 Bože wječzate njewjedro šarajulo. Bjes wjedženja wōn tu ša
 morweho ležesche. Š Thirja — kaž žalōšne naštrōženje bē to
 ša nju! Wlyš i jašnych njebeš, kiž jej na tak naštrōžaze waschuje
 jemu najšlōdšch nadžiju a radošč ščaj. Najprjedy wona žyle
 prošta štejesche. Alle jako nan pšched jejnymaj woczomaj ša mor-
 weho k šemi padže, bē šo tež i jejnej mozu ščalo a kaž w womo-
 rje šo wona do hromady šypny a to na nana. Wona šo jako
 nanowa mordarka wobškoržowasche a šebi šwoju nješchemyšlowešč
 porokowasche, i kotrež je tajke nješbože nacžinila. Wōrny pak da
 šwojim šylam bēčecz, kiž jej čžēšnotu jejneje wutrobje pošpšchichu
 a w modlitwje namaka wona pšchistup k temu šnješej.

Nētk hladasche Thirja nana, kotrehož bēchu do kōža donješli,
 jašo i nowa bēchu nēkotre hodžiny mješ tym šašchle. Čžishe
 šedžesche Thirja pšchi lubym šhorym. Žejne myšle džēchu na to,
 šchtož bē šo podalo. Šnyto jej bē, jako by wšchitko jenož čžēžki,
 šy šōn bylo. Bē jej, jako by kamjeń i wutrobje byl, hdyž
 mješesche nētko wēštosč, šo je w šhorym hiešče wjedženje a žiwje-
 nje. Najčēžšeha myšl bē jej byla, šo je nan, wot Božeje rucžki
 šajaty, je šakšiwanjom pšhecžiwō temu šnješej na hubomaj do
 wēčžnowešč pšched Boži šud štajeny a šo je wona na tym w winje.
 Žejne šylowate wōczko bēsche šo na teho šnješa wobrocžilo, šo
 prašchajo: šnježe, čžeho dla? čžeho dla? Nētko bē šmērnišcha,
 wona mōžesche i tym šnješom wo tym rēčecz a jejne prjedawšche
 štrōžele bēchu šo lehnule. Šchto je šo i nanom ščalo, njemōžesche
 šebi wuložicz, a to jej hiešče čžēžny na wutrobje ležesche.

Tak šedžesche Thirja do myšlow pošurjena pšchi nanowym
 kōžu. Šnyto by jej wōczko pošne luboščje a štarosčje na drēma-
 zeho pohladnylo, pomalu wōn wotucža, hubje šo počesčtej hibacz.
 Thirja šo k njemu pošhili, hacž nēšchto požada. Šchtož mōžesche
 šrošymicz, bē jej šwešejaze. Wona šhješesche te šłowa: Božo!
 — moje hrēchi — mešiašo. Šotom šanošcha i šłubokim šdychnje-
 njom: ach! ja wjazy hnadu namakacz njemōžu! — pošdže, pošdže
 — Thirja džakowasche šo temu šnješej a mješesche štrošchtnišche
 dowērjenje k jcho hnadže.

(Škōnčženje pšchichoduje.)

Wērnošč biblije, šakšana pšhecžiwō jeje njepšhecželam.

**Kak šo šraelški lud po nēčžim pod Božim wōdzenjom
 rošwiva?**

(Potracžowanje.)

Salomo.

Še Salomonom kraleštwō w šraelu šwontownje w naj-
 wyschšchej krašnosčzi šteji. Wumēštwō šo rošwiva a wošebje
 bēsche Salomonowa mudrosč šnata po wšchēm raššchim kraju.
 Wōn šo ša wučerja teje mudrosče wobhladuje, kotruž mamy
 w „pšchizłowach, w prēdarju a wyšokim šhērlišchu Salomonowym“
 pšched šobu. W wurajnych pšchizłowach a pšchirunanjach šo
 rēčzi wo wšchelakich wobštejnosčžach žiwjenja. W tych wučzbach
 hiešče džēnšnišchi džēń wšchelake šłote šornješchto namakajch, na
 pšch.: „Brawdosč pošhšchi lud; ale hrēch je ludži ščazenje.“
 Pšchizł. 14, 34. „Wlašnjewi šo jcho waschuje lubi; ale šchtož
 radu pošlucha, tōn je mudry.“ Pšchizł. 12, 15 a druhe.

Alle hdyž je tu wjeršch šwontowneje krašnosče dožpity, tež
 hižo jašo i hory dele dže. Wulzy wobdarjeny Salomo šo do
 žadosčiweho žiwjenja tehdomnišchich knježerjow šakludži. Š kral. 11.
 Šo nim šo kraleštwō dželi. W pošnōžnym kraleštwje šo jedyn
 tyran po druhim i krejšpšchecžom na trōn pošbēže, w pošnōžnim
 kraju nimo nēkotreho hješbōžneho tež nēkōšni bohobojajni knježerjo
 štanjchu. Wobej kraleštwje štej, kaž šwjate pišmo šudži, šwōj
 kōnž bohacže šašlužiloj pšches hrēchi kralow a ludow. Do žyła
 šo jašnje pošajuje, šo drje mōže štatny porjad tež špomōžny
 byčž ša Bože kraleštwō, šo šo pak je štatnym šakonjom Bože
 kraleštwō tworicz njemōže, ale jenož i Božim šłowom.

Profetojo

maja po tym wolu Božu šjewicz. Tu dońdžemy ša štary šakon
 k rošbudžazemu rošrēčžowanju i njepšhecželemi biblije, dokelž woni
 se šwojim dotalnym pšhecžiwjenjom ničō dožpili nješku, šu woni
 čžisče nowy pucz nastupili; woni njenujzy i krotka praja, šo hacž
 dotal rošpominane wēžy i žyła byle nješku, šo čži mužoj, wo
 kotrychž šmy hacž dotal rēčželi, i žyła živi byli nješku, abo šo šu

historije pšches naměšchane kž měšchnikow taf pšchewobrocžili, so žadny čłowjek wjazy pšnacž njemóže, jšto je wěrnó a jšto níz. Nízó mjenowany Säuberlich taf čžini: jštož řo jemu njehodži, abo jštož řo dobreho wo mužach štareho řakonja wupraji, řa wihicžinjene wudawa, a jštož řo jemu hodži, temu placžicž da. Pšhecžiwó tajfej „wědomnořcži“ njeje hódno řlowcžka prajicž, a duž jim tež řměrom jich řrudnuřckje wjeřele wořtajimy. Druhdy řo woprawdže řda, řaž bychu řo tucži řnjeřojo řami řebje wuřměčho-wali a — tych, řiž jim to wěřja.

Wř pař nětko ř temu wotdžělej pšchidžemy, wo kotrymž pšhecžiwniřy řami pšchidadža, řo je wěrná řistorija. To řu čži profetojo. Ššto pař woni wo profetach praja? Säuberlich praji wo řesajařu: „řeho dolholětne řtuttowanje bjes ludom mějeřche wulku móž nad ludom tež do pšchichoda. Wón přědowarřche pšhecžiwó řadoležam, wořebje tych wulkich, a pšhecžiwó řamopraw-doležči. Dolež njeje ř wopalnym woporom a řwjedžěřřim ropotom — ale dobre čžinicž, prawdy řladacž, podřlččeznym pomhacž je Boža řlůžřa.“ (St. 1, 11—18.) Wón wo řesajařu dale praji, řo je jedyn ř najwjetřchich řebreřřich řpiřacželow. „řeho wajřnje piřanja je řnuřaje a řařne, řeho nadžiřa dže na Meřiařa.“ „řeremiař je najwjetřchi tych profetow, wořebje je řwojeř roř-řladnořcžu. Tež wón řwonřowne řlyřchčžate wopory řacžijnje a řada polěpřchenje řyřeho řiwjenja. řtuttowanje řeremiařowe je řmřřřowne řařonarwarjenje luda. Dolež bjes bojořcže řa řwoje nahladny wuřtupi, bu wot měřchnikow řajaty a řědy řmjercži čžetny, kotraž jemu řuicžijřcho hrožěřche.“

Wř móžemy na přěnje tón wobras wo řtuttowanju profetow ř řylej wutrobu pšchiwřacž, řunjež řmějemy řiřchčže někotre wazne dypři pšchitajicž. řdyž pšchi tym wobrařu řtejo wořtanjemy, dñřbimy prajicž: řunje čži profetojo řu to najwjetřche a najwazniřche, řu wjetřck řtareho řluba. řuta wucžijčžena wěra profetow, kotraž najřrucžijřcho pšhecžiwó wřchitkej řwonřownej morweř řlůžřbe wuřtupuje, kotraž bjes bojořcže wěrnolež řěčži, řo řmjercže a řajřwa njebajo, řiž pšchewo řtuttuje na nowe po-řběhjenje luda w wěřtej nadžiři pomozny řiweho Boha — to je řiwjenje Bože w řtarym řlube.

(Bořracžowanje.)

Řhěžorowy wufas na wójřto.

Řjecž a dwařnty řas řo dopomunjeřřke dny wulkeje wójny wřčějeřa, kotraž je, wótznemu řrajeř pšchinuřowana a po dohycžach bjes řunjecž řhwalobnje řřonežena, řadanje němřřeho luda dopjelnila a řako najřrařniřchu mřdu řa wopory w řlube řeho wjetřchow a narodow njelhablřzy řařořř jehó wulkoty a derjehicž řtworila.

ř hñutej wutrobu řhwalu řnadu Wřchewomóžneho, řo je wón najřhu broň po tajfej měřje řohnowal. ř džělbřacžom řpomnu řa tych, řiž řu w woporliwej wójnje řa najřhu čžěřč a řamo-řtatnořč wjeřele řwoje řiwjenje podali a wupraju řwój džat ř nowa wřchitřim tym řiž řu ř dořpicžu tuteho řónza řobu pomhali.

Wořebje pař džakuju řo řwojemu wójřtu, kotrež je ř wořafami mořich wñřřokich towarřchow w řycžěřřkej řmužitoležči wo wjetu wořowalo: njewuharřliwej řlyřchčža řo jehó řtutki w řnihach řistorije, njehinity je řhwalbný wěnz, kotryž je wone wokoło řwořich řhorhořow řwilo. řemu po tajřim řlůřchja pšchede wřchitřim pšchi-řlůřchnořč, tole dopomunjecže tež w tych řchlachtach řwřate džeržecž, kotrež řlody jehó dohycžow wuřiwaju. Pšchilařam teho dla, řo bychu, taf řuřto, řacž řo w čžarřu wot 15. julija tuteho řěta řacž ř 10. meři pšchichodneho řěta řhorhoje řmahuja, wřchitřke řhorhoje, kotrymž je mój řnjeř džěd, wulkeho řhěžora a řrala Wřlhelma I. Młajeřtořč, řa džělbřacže na tutej wójnje wuřnamjenje řpožčřil, ř dubowym řiřčžom debjene byře a přěnje řanony tych baterijow, kotrež řu w nej wořowale, dubowe wěnzny mēle. Mjech moje wójřto řtajnje řo dopomni, řo jenož bohaborjanořč, řwěrnolež a pořlůřchnořč řa řtutki řhmanřch čžinja, řaž te bēchu, kotrež řu jehó a wótznego řraja wulkolež řtworile.

W řarlinje, 17. januara 1895.

Wřlhelm.

Wřchelate ř blifa a ř daloka.

řaf mjenowany řakon pšhecžiwó powrőtej je řo řomiřiji ř wu-řradženju pšchepodal. řo řo wón pšchiwowřmje, je řara njewěřte. řnathy řapóřřlanž a wobředžer wulkich podřopřow, řwobodny řnjeř je řtumm, bē w řhěžorřřrowym řejmje móžnje na ewangelřřich duchownyř řwaril, řiž w džělacžerřřich towarřřwach prawe řadanja

wobčezěneho luda řařtupuja. Nětko njeje jenož řara řaummann w řrankfurcže n. M., ale tež wulka ludowa řhromadžina w řar-řlinje je pod wodženjom bywřřchewo dwōřřřeho řararja řtōckera a profčřora Wagnera jemu taf wotmolwila, řaž ři řebi řařlůžil.

Řhěžorřřrowy řejm je řařo do teho řwol, řo řo řesujtojo do řěmřow řařo wřčěža. řo je řara řrudne. řhžemy řad ř řatholřřimi řchēřčžijanamī mēř řdžeržecž, ale řdyž čžile pšchřřahani njepřchēřčeljo ewangelřřkeje wěry řo řařo wřčěža, je wulki řtrach, řo to móžno njebudže. Pšches mēru řhrobła wēž je tež, řo je řebi řapóřřlanž řrōber ř zentruřřřke řtromy dowolil, nařchewo řuřřtawā Mōřřa „řapalerja“ mjenowacž. řo je řas do woblicža a wutroby řyřeho ewangelřřkeho luda, řiž je pod wodženjom řwo-řchewo řhčžora dopomunjecže tuteho wuřwoleneho grata Božeho džakownje řwjecžil; to řo njekmē bjes wobaranja čžerpjecž.

Bywřřchemu řhčžorřřrowemu řanzlerjej Wřřmarkej čžedža tež řchleřřnyřke řony ř jehó 80 řětnemu narodnemu duřej dar lubořcže a džaka pšchijneřč. řuž řhromadžuja nětko tež pola nař. Młaja myřle, jemu řrařny, w řchleřřnyřřich řabřřřach džělamy tepich daricž a wuřřaw řa řhude řony a řolžy řařořicž, řiž Wřřmarřowe mjeno dořřtanje.

W řranžowřkej je bjes tym wulka řara byla. řozialdemo-řracži řu je řwořim řawřowanjom taf daloko pšchijneřřli, řo je přeřřidenta řasimř řerier řwoje řařřojniřřwo řlōžil. Wón je naj-řlěpřchu wolu mēř, wřřcho do řřada pšchijneřč. řola wřchudžom wón řkaženje a řjebanje wřdžěřche, řuž bu řpřōžny, ř njedohaha-žymī mozami pšhecžiwó řkaženju wořowacž. W řwojeř pořřlednej řěčži je wón řjawnje wuprařil, řo by najřpřřche bylo, řdy by řyřny muž ř njewobnjenjeřowazej možu lud wobřnjeřil. řa noweho přeřř-řidenta řu dořalnego mīniřřra řōdžřřwa wuřwolili. Wón řěka řelix řaure a je 53 řěř řtary.

řřwobodnořč pjanewo. řchčōž čže njelhořřtany řchto řni-čžonne wobēicž, tón řmē řo jeno prawje napicž. řo je nětko řařo jeduanje pšchew pšchřřřřřnyř řudom w řweibrūckenje pořařalo. řařřojniř Bōckmann w řggersheimje bē jeneho w řwadže řakřōř a druheho čžēřřko řranil. řot řuda pař bu njekřařniř wuřwinowany. dolež móžěřche dopořařacž, řo je pšchew řtuttom 25 polřřitrow piwa a liter wina wupil, po tajřim bjes myřřlow pjaný byl. řadny čžłowjek njebudže prajicž, řo je tu po prawdže řudžene, byřnjēž řo po řakonju řinat řudžicž njemohlo. řdyž njehadža tajfe nje-řtutki řhořřacž, dolež řu ludžo pjeni byli, dħa dñřbi tola to řhořřtane byčž, řo řo ludžo taf řařoknje napija a řo řu pšches to řa wřchčch družich je řtrachom. ř tym, řo móže řo tōnle Bōck-řmann družu njedželu řařo napicž a řwojeřo řuřřoda moricž, ř tym njedñřřjeli řo řpokojicž. W wřchelakich družich řřatach młaju řižo řakon, řo móže řo tajřim čžłowjekam do řorčžny řhodženje na wěřty čžarř pšches řudniřka řařařacž. řaf, řaž nětko, njemóže dale řicž, řo řo prawa wopřřřow řwēdomicže řařřtuoja; njech řařřtuje tež řtrōřřbeho pšhecžiwó wopřřřej.

Młajnowiřřchi řhčžorowý wufas dowoli wucžerřam na ludowryř řchulach, řo řmēdža tež jenož jene řěto řlůžicž. ře to jich wojeř-řřeho wuřwucženja dla řřeba a wēřčže wjele řěpřche řacž nēččžijřche wāřřnje. Nētko řo pšches 3 řrōčžne řwolanje wucžerřow ř řchčōdže džēčži řchulřke wucženje pšchetorřnje a wucžerřo řami njemōža řo taf w wojeřřřich wēřach wudokojecž, řaž je wuřne.

Wěrywufnacže řtareho wucžerřa ř řěta 1787.

řa wěřju do jeneho Boha, ř. Mōřř. 6, 4. Pořřluchaj, řřraelo. řōřza, řřřna a řwřatoh' řucha: řat. 28, 19. řeho dla džicže a řōh řtworil ř nicžeho řyřly řwēt, řebr. 11, 3. Pšches wēru. řōn wodži a tež řdžerži nēř'. řebr. 1, 3. řōn, dolež wōn je.

čžłowjek bē Boža podomnořč řudr. řal. 2, 23. Pšchetož řōh. ř mudrořcže mēř řwēřla dořčž; řor. 3, 10. ř woblecžcže řo teho. řad řrēch a řmjercžjom pšchijneřřli je, řom. 5, 12. řeho dla řunje. řō čžerta řnamjo čžinjēřche. řat. 23, 33. řy řady, wy.

řo řel bē řohu wēčžnořcže, řer. 31, 3. řōn řnjēř je řo mī. řam řwořoh' řřna pōřřal je, řal. 4, 4. řako pař tōn čžarř. řo je řōh, čžłowjek řesuj řam 1. řim. 2, 5. 6. Pšchetož jedyn. ř zřřeho řwēřta řbōžniř nam. řat. 1, 23. řlaj řnjeřna budže.

řōn njeře nařchu nuřu wřchu, řan. 1, 29. řa družī džēř. řařřwumō pšches řmjercžna řchřžju 1. řēř. 1, 19. řle ř tej droheř. řot řrēchow, řmjercže, řelřkej čžmy, řebr. 1, 14. řolež teho dla to. řo řjednani a řbōžni řmny. řom. 5, 10. Pšchetož, řdyž mny.

Duch swjaty wschitkim pschifaja: 1. Kor. 12, 3. Teho dla dam ja.
 Wches słowo a sakramentaj 1. Kor. 6, 11. A tajzy šu někotři.
 Nam Khrystuš šbože pschinješt je; Jan. 6, 14. Šdyž teho dla či.
 Tom' dari, kiž joh' njesazpi. Jan. 1, 12. Kaž wjele pak jeho.

Kiž Khrysteji wěrja i pokutu, Mark. 16, 16. Šchtóž wěri.
 Hacz k kónzeji šwěrnj wostanu, Mark. 13, 13. A budžecze hidženi.
 Šzu džeczi Bože, Bóh Wótz jim je; 2. Kor. 6, 17, 18. Teho dla.
 Šdyž wumru, šbóznje k njebyu dže. Sjew. Jan. 14, 13. A ja šlyšchach.

Šchtóž pak je duchej pschecziwny, Sap. skutk. 7, 51. Wy jažakli.
 Teži w hrěchach bje wschej' pokuty, Phil. 3, 18, 19. Pschetož jich wjele.
 Šlaj tón je džeczo djabola, Jan. 8, 44. Wy šeže wot Wótza.
 Šdyž wumrje helu ja mšdu ma. Luk. 16, 23. A jako wón na šebi.

Ach Jesu ja to džak budž či, Eph. 1, 3. Šhwalemy budž Bóh.
 Špožč ty tu prawu wěru mi, Eph. 3, 14—19. Teho dla šhibuju.
 Dha budu čišty wot hrěchow 1 Jan. 1, 7. Šeli šo pak w šwětkli.
 A junu šbóžny tam a jow. Rom. 8, 24. Pschetož my šmy.

Lubi šchesežijeno a čižarjo! To wěrywšnacze stareho
 šwěrneho wučerja nam šwědeči wo próžowanju tuteho muža,
 šebi rošjašnjeje šwojeje wěry i praweho žorla, i biblije čžerpacz,
 šo šwojeje wěry wěšty šezinič ja čžab wojowanja pschecziwno
 pschecziwnikam a šo i čižichim džěkom w komorzy na to pschihoto-
 wacz, šo by nadžija trajny měla jažožk. Tajke pytanje w šwjatym
 pišnje žada šebi Bóh tón šnješ, wón njecha, šo bychu či jeho
 jeno še rtom k njemu šo póšali, ale šo by wěra pschewědeženje
 wutroby byla a šuntšowna Boža móž, kotraž k pobožnemu žiwje-
 nju wabi. Tuto wěrywšnacze, kotrež šo tu lubym Ššerban
 a čižarjam našeho „Šomhaj Bóh“ w šerbškej rěči poda, njech
 jich tež wabi, šo bychu šebi wěštošč wěry w šwjatym pišnje
 pytali a twjerdže štali we wschém nadběhowanju žiwjenja a šebi
 dobyčža wěšči byli tež w pošlednim bėdženju a w pošlednjeji
 nušy. E. Š.

Lubosče polna džowka.

Gustav III. Šchwedški kral jěchajšče junu njesnaty psches
 wješ. Młoda burška holza, kiž še študnje wodu čžerajšče, jemu
 nadpadže. Šejne žyle wašnje šjewi, šo bėšče dobra duščna holza.
 Duž ju wo wodu prošesšče, šo by šo napil. „Šara rad“, bė
 wotmolwjenje w tym, šo jemu wodu poda, „ale dowoleže mi, ja
 šhwatam, pschetož ja njemóžu rucže doičž pola mojeje maczerje
 byčž.“

„Čžeho dla tak šhwatašč?“ šo kral woprašča.

„Młoja macž je šhora a nišho nima, kiž by ju hladał, šhiba
 mje“, wotmolwi wona.

„Dowjedž mje k twojej maczeri, kotruž tak lubo mašč, ja
 čžu ju šejnacž!“ praji kral.

Wón i konja škoczi a džěšče i njej. —

„D, ja lubuju moju macž i žylej dušču, hdy bych jeno tak
 šbožowna byla, šo mohla jej to tak prawje pošasacz“, holza dužy
 po pucžu powjedajšče. Wónaj do šhudobneje šhěžki šastupiščtaj,
 i kotrež bėšče šdychowanje šlyšhecž. Na hubjenej šłomje
 ležesšče tam štara žona wot bolosčow čžwilowana. Holza k njej
 štupi a praji: „Luba macži, tu je šnješ, tón čže waš wóšladacz.“

„Šboha žona“, praji kral, „ja waš wobžaruju.“

„Ach!“ wotmolwi šhora, „ja mnje by hiščeže hubjeušcho bylo,
 hdy by mi Bóh tón šnješ tule dobru džowku njedał, kiž mi na
 wschě wašnje moje čžerpjenja polóžecž špyta. Wona wodnu a
 w nožy džěla, šo by mje šeziwila. Bóh čžył ju ša to žohnowacz!“
 je šylšami pschitaj.

Kral Gustav na to praji: „Tu wšnicže tu móščen! Ša
 šym wašch kral, wašch Wótz; ja šo šraduju, šo mam hjes
 poddanami tajke šwěrne dušče!“ „Čžin tak dale!“ praji k tej
 holzy. Lėdy bėšče kral do Štočholma pschišchól, wustaji maczeri
 a jeje džowzy na čžab žiwjenja podpjeru. Tež ja pošdžišče dale-
 pschindženje šo poštara. A ta džowka wobšhowa tež po šwojim
 woženjenju tutu štarosčiwu myšl ša šwoju macž.

Šir. 3, 5. Šchtóž šwoju macž čžesčzi, tón šhromadži šebi
 dobru pošlad.

Nješwar w hněwje.

Šsej Šanta žnjesšče trawicži
 Tam w holi pod hórku,
 A do džěla wschě ptaczata
 Šej rješko špěwachu.

To bė to rjane holicžo,
 Wschém wo wšy lubušče;
 Šlej mišopětne myšlicži
 Šsej w duščy hajesšče.

A i jeje hubki čžerwjenej
 Tak džěšče i miška wscho,
 A rjanu erčžil njepuščži
 Niž šłowczka hrosneho. —

W tej hórzy ludki bydlachu
 Te škotow bohate;
 Tom' holecžu daricž drohi dač
 Ššo bėchu šrěczale.

„Ša škotu šchintu pschiwježny
 Nič došhu židžanu;
 Tón kónčž do trawki štoženy
 Šej šwij šo ja rucžku.“

„Ša nita šem ju powjedže,
 Tón šklad jej pošaze,
 A tón ju šezini še wschitčich
 A najlubšchej njewješče.“

„Šad poščowasšče džěžu nam,
 Šdyž šhlěba vječčechmy,
 A w mlóžy jahłow štajesšče
 Nam nóžnej' wobradu!“ —

Tak bėchu šebi šradžile
 Te ludki džakowne,
 A šradžu i hórki kufachu
 Na holecžo žnějate.

Ša nič šo Šanzy šawiny
 Ša poščžil wokolo,
 A wottorhjeny i nowa šaš
 Šej wobwawasšče šo.

A pschezo šaš a pschezo šaš
 Wón pschimasšče šo jej;
 Hacz pošles wona šhori šo
 We dušči šhněwanej.

Tón erčžil hewa šemšchazy
 Ššo puščži šašwarjo:
 „Mi dži ty šelški njerjedže,
 Ty džabne ničžisko!“

Tu štróžene te ptaczata
 Wschě šdobom šněmichu.
 A ludki šjěchu žarujo
 Do špódow pod šemju.

A huj ta nita miny šo,
 A hórka šhromota,
 A krašna šchinka škoczana
 Bė precž do hješedna.

„Šomhaj Bóh“ je wot nětka niž jenož pola
 šnješow duchownych, ale tež we wschěch psche-
 dawašnjach „Ššerb. Šłowin“ na wšach a
 w Budyščinje dostacz. Na šchtwórcž lėta
 placz ž wón 40 np., jenotliwe čižla šo po
 4 np. pschedawaju.